

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a cincea)

29 iulie 2024(*)

„Trimitere preliminară – Cooperarea judiciară în materie penală – Mandat european de arestare – Decizia-cadru 2002/584/JAI – Predarea persoanelor căutate autorităților judiciare emittente – Respectarea drepturilor fundamentale – Deficiențe sistemice sau generalizate cu privire la independența puterii judecătorești din statul membru emitent – Deficiențe privind absența dovezii depunerii jurământului de către judecători – Interzicerea tratamentelor inumane sau degradante – Condiții de detenție în statul membru emitent – Aprecieri de către autoritatea judiciară de executare – Refuzul executării mandatului european de arestare de către autoritatea judiciară de executare – Efectele acestui refuz pentru autoritatea judiciară de executare a unui alt stat membru”

În cauza C-318/24 PPU [Breian](i),

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Curtea de Apel Brașov (România), prin decizia din 30 aprilie 2024, primită de Curte la 30 aprilie 2024, în procedura referitoare la executarea mandatului european de arestare emis împotriva lui

P.P.R.,

cu participarea:

Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție – Serviciul Teritorial Brașov,

CURTEA (Camera a cincea),

compusă din domnul E. Regan, președinte de cameră, domnul K. Lenaerts, președintele Curții, îndeplinind funcția de judecător al Camerei a cincea, și domni Z. Csehi, I. Jarukaitis și D. Gratsias (raportor), judecători,

avocat general: doamna J. Kokott,

grefier: doamna R. Șereș, administratoare,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 24 iunie 2024,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru P.P.R., de J. Azzopardi, avocat, și M. Laïchi, avocate;
- pentru Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție – Serviciul Teritorial Brașov, de M. Voineag, în calitate de agent;
- pentru guvernul român, de M. Chicu, E. Gane și A. Rotăreanu, în calitate de agenți;
- pentru Irlanda, de G. Mullan, BL;
- pentru guvernul francez, de R. Bénard și B. Dourthe, în calitate de agenți;
- pentru guvernul maltez, de A. Buhagiar, în calitate de agent;
- pentru Comisia Europeană, de A. Biolan, H. Leupold și J. Vondung, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatei generale în ședința din 11 iulie 2024,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 4 alineatul (3) și a articolului 17 alineatul (1) TUE, a articolului 4 și a articolului 47 al doilea paragraf din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”), precum și a articolului 1 alineatele (2) și (3) și a articolelor 15 și 19 din Decizia-cadru 2002/584/JAI a Consiliului din 13 iunie 2002 privind mandatul european de arestare și procedurile de predare între statele membre (JO 2002, L 190, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 6, p. 3), astfel cum a fost modificată prin Decizia-cadru 2009/299/JAI a Consiliului din 26 februarie 2009 (JO 2009, L 81, p. 24) (denumită în continuare „Decizia-cadru 2002/584”).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul procedurii privind executarea mandatului european de arestare emis împotriva lui P.P.R. de Curtea de Apel Brașov – Biroul executării penale (România).

Cadrul juridic

Dreptul internațional

- 3 Articolul 2 litera a) din Statutul Organizației Internaționale de Poliție Criminală (Interpol), adoptat la Viena (Austria) de Adunarea Generală a Interpol la 13 iunie 1956 cu ocazia celei de a 25-a sesiuni și modificat ultima dată cu ocazia celei de a 91-a sesiuni, în anul 2023 (denumită în continuare „Statutul Interpol”), prevede că Interpol are ca scop, printre altele, „să asigure și să promoveze cea mai largă asistență reciprocă posibilă între toate autoritățile de poliție criminală în cadrul legilor existente în diferitele țări și în spiritul Declarației universale a drepturilor omului”.
- 4 Articolul 5 din Statutul Interpol desemnează Comisia de control al fișierelor Interpol (CCF) ca făcând parte din Interpol.
- 5 În conformitate cu articolul 36 alineatele (1) și (3) din Statutul Interpol, CCF este un organism independent însărcinat să asigure că prelucrarea datelor cu caracter personal de către Interpol respectă normele aplicabile și trebuie, printre altele, să se pronunțe cu privire la plângerile în materie.
- 6 CCF are un statut propriu care îi definește în detaliu sarcinile și competențele. În temeiul articolului 3 alineatul (1) litera (c) din acest statut, ea poate dispune, printre altele, ștergerea datelor cu caracter personal din sistemul de informații al Interpol

Decizia-cadru 2002/584

- 7 Articolul 1 din Decizia-cadru 2002/584, intitulat „Definiția mandatului european de arestare și obligația de executare a acestuia”, prevede:

„(1) Mandatul european de arestare este o decizie judiciară emisă de un stat membru în vederea arestării și a predării de către un alt stat membru a unei persoane căutate, pentru efectuarea urmăririi penale sau în scopul executării unei pedepse sau a unei măsuri de siguranță privative de libertate.

(2) Statele membre execută orice mandat european de arestare, pe baza principiului recunoașterii reciproce și în conformitate cu dispozițiile prezentei decizii-cadru.

(3) Prezenta decizie-cadru nu poate avea ca efect modificarea obligației de respectare a drepturilor fundamentale și a principiilor juridice fundamentale, astfel cum sunt acestea consacrate de articolul 6 [UE].”

- 8 Articolul 3 din această decizie-cadru, intitulat „Motive de neexecutare obligatorie a mandatului european de arestare”, prevede:

„Autoritatea judiciară a statului membru de executare (denumită în continuare «autoritate judiciară de executare») refuză executarea mandatului european de arestare în următoarele cazuri:

1. atunci când infracțiunea care se află la baza mandatului de arestare este acoperită de amnistie în statul membru de executare, atunci când acesta ar avea competența să urmărească această infracțiune în temeiul dreptului său penal;
2. atunci când din informațiile aflate la dispoziția autorității judiciare de executare rezultă că persoana căutată a fost judecată definitiv într-un stat membru pentru aceleași fapte, cu condiția ca, în caz de condamnare, sancțiunea să fi fost executată sau să fie în acel moment în curs de executare, sau să nu mai poată fi executată, în conformitate cu dreptul statului membru de condamnare;
3. atunci când persoana care face obiectul mandatului european de arestare nu poate, datorită vârstei sale, să răspundă penal pentru faptele aflate la originea acestui mandat, în temeiul dreptului statului membru de executare.”

- 9 Articolul 8 din decizia-cadru menționată, intitulat „Conținutul și forma mandatului european de arestare”, prevede:

„(1) Mandatul european de arestare conține următoarele informații, prezentate în conformitate cu formularul din anexă:

- (a) identitatea și cetățenia persoanei căutate;
- (b) numele, adresa, numerele de telefon și de fax și adresa electronică a autorității judiciare emitente;
- (c) indicarea existenței unei hotărâri executorii, a unui mandat de arestare sau a oricărei alte decizii judiciare executorii având același efect, intrând în sfera de aplicare a articolelor 1 și 2;
- (d) natura și încadrarea juridică a infracțiunii, în special cu respectarea articolului 2;
- (e) descrierea circumstanțelor comiterii infracțiunii, inclusiv a momentului, locului și gradului de implicare a persoanei căutate la infracțiune;
- (f) pedeapsa pronunțată, în cazul în care este vorba despre o hotărâre definitivă, sau seria de pedepse prevăzute pentru infracțiune de legea statului membru emitent;
- (g) în măsura posibilă, alte consecințe ale infracțiunii.

(2) Mandatul european de arestare trebuie să fie tradus în limba oficială sau în una din limbile oficiale ale statului membru de executare. Orice stat membru poate, în momentul adoptării prezentei decizii-cadru sau ulterior, să indice, într-o declarație depusă la Secretariatul General al Consiliului [Uniunii Europene], că acceptă o traducere în una sau mai multe alte limbi oficiale ale instituțiilor [Uniunii Europene].”

- 10 Potrivit articolului 15 din aceeași decizie-cadru, intitulat „Decizia de predare”:

„(1) Autoritatea judiciară de executare decide, în termenele și în condițiile stabilite în prezenta decizie-cadru, predarea persoanei.

(2) În cazul în care autoritatea judiciară de executare consideră că informațiile comunicate de statul membru emitent sunt insuficiente pentru a-i permite să decidă predarea, aceasta solicită furnizarea de urgență a unor informații suplimentare necesare [...].

(3) Autoritatea judiciară emitentă poate, în orice moment, să transmită toate informațiile suplimentare utile autorității judiciare de executare.”

11 Articolul 19 din Decizia-cadru 2002/584, intitulat „Audierea persoanei în așteptarea deciziei”, prevede:

„(1) Persoana căutată este audiată de autoritatea judiciară, asistată de o altă persoană, desemnată în conformitate cu dreptul statului membru căruia îi aparține instanța judecătorească sesizată.

(2) Audierea persoanei căutate se realizează în conformitate cu dreptul statului membru de executare și în condițiile stabilite de comun acord de autoritatea judiciară emitentă și autoritatea judiciară de executare.

(3) Autoritatea judiciară de executare competentă poate însărcina o altă autoritate judiciară a statului membru din care provine să participe la audierea persoanei căutate, pentru a garanta aplicarea corectă a prezentului articol și a condițiilor stabilite.”

Litigiul principal și întrebările preliminare

12 La 17 decembrie 2020, Curtea de Apel Brașov (România) a emis un mandat european de arestare împotriva lui P.P.R. în vederea executării unei pedepse cu închisoarea aplicate acestuia prin sentința Secției penale a acesteia din 27 iunie 2019, rămasă definitivă prin decizia Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție (România) din 17 decembrie 2020.

13 În urma deciziei de condamnare definitivă din 17 decembrie 2020, Biroul executării penale din cadrul Curții de Apel Brașov a emis, în aceeași zi, un mandat european de arestare împotriva lui P.P.R. în vederea executării pedepsei care îi fusese aplicată.

14 Din indicațiile instanței de trimitere reiese că, la 28 iunie 2022, P.P.R. a fost arestat la Paris (Franța) și că a fost declanșată o procedură de predare în privința sa. Această procedură a fost încheiată printr-o hotărâre a cour d'appel de Paris (Curtea de Apel din Paris, Franța) din 29 noiembrie 2023, rămasă definitivă, aceasta din urmă refuzând executarea mandatului european de arestare emis de autoritățile române împotriva lui P.P.R.

15 Potrivit instanței de trimitere, cour d'appel de Paris (Curtea de Apel din Paris) și-a întemeiat această decizie de refuz pe existența unui risc de încălcare a dreptului fundamental la un proces echitabil în fața unei instanțe judecătorești independente și imparțiale, constituită în prealabil prin lege, consacrat la articolul 47 al doilea paragraf din cartă. Această curte ar fi considerat, pe de o parte, că existau deficiențe sistemice și generalizate care afectau puterea judecătorească în România, în măsura în care locul de păstrare a proceselor-verbale de depunere a jurământului de către judecători ar fi incert, ceea ce ar da naștere unei îndoieli cu privire la compunerea legală a instanțelor judecătorești din acest stat membru. Pe de altă parte, această deficiență sistemică ar fi avut incidență asupra procedurii penale împotriva lui P.P.R. în fața Înaltei Curți de Casație și Justiție, din moment ce procesul-verbal de depunere a jurământului de către unul dintre cei trei judecători din completul de judecată care a trebuit să judece cauza în discuție nu ar fi putut fi găsit, iar un alt judecător din cadrul acestui complet de judecată ar fi depus jurământul numai în calitate de procuror, în condițiile în care din dispozițiile aplicabile ale dreptului român nu ar reieși în mod clar că nu era necesară nicio nouă depunere a jurământului la numirea sa în calitate de judecător.

16 Pe de altă parte, cour d'appel de Paris (Curtea de Apel din Paris) ar fi luat de asemenea în considerare decizia Camerei de cereri a CCF, adoptată în cadrul celei de a 123-a sesiuni, care a avut loc între 30 ianuarie și 3 februarie 2023 (CCF/123/R1358.21), prin care aceasta a dispus ștergerea din baza de date a Interpol a anunțului de urmărire internațională a lui P.P.R. pentru motivul că datele care îl priveau nu erau conforme cu normele Interpol referitoare la prelucrarea datelor cu caracter personal. Cour d'appel de Paris (Curtea de Apel din Paris) ar fi considerat că această decizie evidențiază existența unor preocupări serioase cu privire la existența unor elemente politice în contextul general și cu privire la respectarea principiilor drepturilor fundamentale în cadrul procedurii care l-a privit pe P.P.R. în România.

17 Instanța de trimitere arată de asemenea că, la 29 aprilie 2024, P.P.R. a fost arestat în Malta în temeiul mandatului european de arestare emis împotriva sa. În aceeași zi, autoritatea judiciară de executare malteză a solicitat instanței de trimitere informații suplimentare, precizând că P.P.R. invocase hotărârea cour d'appel de Paris (Curtea de Apel din Paris) menționată la punctul 14 din prezenta hotărâre.

18 În aceste condiții, Curtea de Apel Brașov a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

- „1) Articolul 15 alineatul (1) din [Decizia-cadru 2002/584] poate fi interpretat în sensul că hotărârea definitivă privind decizia autorității judiciare de executare de refuz al predării persoanei solicitate are autoritate de lucru judecat în fața unei alte autorități judiciare de executare dintr-un alt stat membru sau trebuie interpretat în sensul că nu se opune [reiterării] cererii de predare în baza aceluiași mandat european de arestare, atunci când elementele care au împiedicat executarea unui mandat european de arestare precedent au fost înlăturate sau atunci când decizia de a refuza executarea mandatului european de arestare respectiv nu era conformă cu dreptul Uniunii, în măsura în care executarea unui nou mandat european de arestare nu ar conduce la o încălcare a articolului 1 alineatul (3) din [Decizia-cadru 2002/584] și reiterarea cererii de predare ar avea un caracter proporțional, în acord cu interpretarea [Deciziei-cadru 2002/584] prin [Hotărârea din 31 ianuarie 2023, Puig Gordi și alții (C-158/21, EU:C:2023:57, punctul 141 și punctul 5 din dispozitiv)]?
- 2) Articolul 1 alineatul (3) din [Decizia-cadru 2002/584] raportat la articolul 47 al doilea paragraf din cartă [poate fi interpretat] în sensul că autoritatea judiciară de executare nu poate refuza executarea unui mandat european [emis în scopul executării pedepsei] atunci când, în cadrul verificării obligației de respectare a drepturilor omului în procedura de executare a unui mandat european de arestare, în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, sub aspectul cerinței unei instanțe instituite de lege, prevăzut de articolul 47 al doilea paragraf din cartă, au fost identificate neregularități privind depunerea jurământului de către membri ai completului de judecată din cadrul instanței [care a pronunțat hotărârea de condamnare], fără punerea în discuție a imixtiunii altor puteri publice în procesul de numire a judecătorilor?
- 3) Articolul 1 alineatul (3) din [Decizia-cadru 2002/584], coroborat cu articolul 47 al doilea paragraf din [cartă] [poate fi interpretat] în sensul că, într-o situație în care o persoană care face obiectul unui mandat european de arestare susține că predarea sa către statul membru emitent ar determina nerespectarea dreptului său la un proces echitabil, existența unei decizii a [CCF], care se referă direct la situația acestei persoane, nu poate justifica, în sine, refuzul autorității judiciare de executare de a executa mandatul european de arestare în cauză, dar o astfel de hotărâre poate, în schimb, să fie luată în considerare de către autoritatea judiciară respectivă, printre alte elemente, în vederea evaluării existenței unor deficiențe sistemice sau generale în ceea ce privește funcționarea sistemului jurisdicțional al statului membru în cauză sau a unor deficiențe care afectează protecția jurisdicțională a unui grup de persoane identificabil în mod obiectiv din care ar face parte persoana respectivă?
- 4) [Decizia-cadru 2002/584] poate fi interpretată în sensul că nu se opune reiterării cererii de predare a persoanei solicitate, în baza aceluiași mandat european de arestare [a căruia executare a fost refuzată] inițial de o instanță de executare a unui stat membru, în fața unei alte instanțe de executare dintr-un alt stat membru, atunci când autoritatea judiciară emitentă constată ea însăși că decizia anterioară de a refuza executarea mandatului european de arestare nu era conformă cu dreptul Uniunii, în funcție de practica judiciară existentă deja a Curții de Justiție sau doar ca urmare a sesizării Curții de Justiție cu o întrebare prealabilă privind interpretarea dreptului Uniunii aplicabil în acea cauză?
- 5) Principiul recunoașterii reciproce, prevăzut de articolul 1 alineatul (2) din Decizia-cadru 2002/584, precum și principiile încrederii reciproce și cooperării loiale, prevăzute la articolul 4 alineatul (3) primul paragraf TUE, coroborate cu necesitatea de a asigura o protecție jurisdicțională efectivă a drepturilor persoanelor implicate în procedură, toate prin raportare și la articolele 15 și 19 din Decizia-cadru 2002/584, permit autorităților judiciare din statul membru emitent (instanța emitentă fiind reprezentată de un reprezentant direct sau, la invitația acesteia din urmă, de către alte organe judiciare precum un magistrat de legătură, membrul național pentru [Agenția Europeană pentru Consolidarea Cooperării Judiciare (Eurojust)] sau procurorul din statul membru emitent) să participe în mod direct, prin formularea de cereri, propuneri de probe și în dezbaterile judiciare, în procedurile judiciare de executare a mandatului european de arestare, desfășurate de către autoritatea judiciară de executare, precum și să exercite calea de atac împotriva deciziei privind refuzul predării, în măsura și în condițiile în care este prevăzută o astfel de cale de atac în dreptul intern al statului membru de executare, în baza și cu respectarea principiului echivalenței?
- 6) Articolul 17 alineatul (1) TUE, privind atribuțiile Comisiei [Europene], prin raportare la Decizia-cadru 2002/584, se [poate] interpreta în sensul că atribuțiile Comisiei privind promovarea interesului general al Uniunii cu luarea inițiativelor corespunzătoare în acest scop și atribuțiile privind asigurarea supravegherii aplicării dreptului Uniunii pot fi exercitate în materia mandatului european de arestare și la sesizarea autorității judiciare emitente a mandatului european de arestare, în cazul în care aceasta consideră că, prin respingerea executării mandatului european de arestare de către autoritatea

judiciară de executare, se afectează în mod grav principiile încrederii reciproce și cooperării loiale, în vederea luării de către Comisie a măsurilor pe care aceasta din urmă le apreciază ca fiind necesare potrivit acestor atribuții și în deplină independență?”

- 19 La 16 mai 2024, Curtea a adresat instanței de trimitere o cerere de lămuriri privind natura procedurii în cadrul căreia această instanță i-a adresat cererea de decizie preliminară, obiectul acestei proceduri și conținutul deciziilor pe care ar putea fi determinată să le ia la finalul procedurii menționate. Această instanță a răspuns la cererea menționată la 22 mai 2024. În răspunsul său, ea a arătat printre altele că, la 20 mai 2024, instanța malteză competentă, în calitatea sa de autoritate judiciară de executare a mandatului european de arestare emis împotriva lui P.P.R., a decis să nu îl predea pe P.P.R. autorităților române, apreciind că informațiile referitoare la condițiile de detenție din România de care dispunea nu îi permiteau să constate că interdicția pedepselor sau a tratamentelor inumane și degradante, prevăzută la articolul 4 din cartă, ar fi respectată în ceea ce îl privește pe P.P.R. în cazul în care acesta ar fi predat autorităților române.
- 20 Potrivit instanței de trimitere, pentru a ajunge la această concluzie, autoritatea judiciară de executare malteză, pe de o parte, s-a întemeiat pe informații accesibile, printre altele, pe site-ul internet al administrației penitenciarelor din România și, pe de altă parte, a luat în considerare faptul că aprobarea de către instanța de trimitere a asigurării autorităților competente române, potrivit cărora P.P.R. nu ar suferi vreun tratament inuman sau degradant ca urmare a condițiilor sale de detenție, era indicată, în traducerea în limba engleză a comunicării instanței de trimitere către autoritatea judiciară de executare malteză, prin termenul „approved”, iar nu prin termenul „endorsed”, acest din urmă termen fiind cel utilizat la punctul 68 din versiunea în limba engleză a Hotărârii din 15 octombrie 2019, Dorobanțu (C-128/18, EU:C:2019:857).
- 21 În aceste condiții, Curtea de Apel Brașov a adresat Curții a șaptea întrebare preliminară care urmează:
- „Articolul 1 alineatul (3) din Decizia-cadru 2002/584 coroborat cu articolul 4 din [cartă], cu privire la interzicerea unor tratamente inumane sau degradante, trebuie interpretate în sensul că, în analiza condițiilor de detenție din statul membru emitent, pe de o parte, autoritatea judiciară de executare nu poate refuza executarea mandatului european de arestare în baza unor informații care nu au fost aduse la cunoștința autorității judiciare emitente și față de care aceasta nu a avut ocazia să ofere informații suplimentare în sensul articolului 15 alineatele (2) și (3) din [Decizia-cadru 2002/584], iar pe de altă parte, autoritatea judiciară de executare nu poate aplica un standard mai ridicat decât cel prevăzut de cartă și fără precizarea cu exactitate a normelor la care se raportează, în mod particular cu privire la cerințe de detenție precum stabilirea unui «plan exact de executare a pedepsei», «criterii precise pentru stabilirea unui anumit regim de executare» și garanții împotriva discriminării datorate unei «poziții deosebit de unice și delicate?»”

Cu privire la cererea de aplicare a procedurii preliminare de urgență

- 22 Instanța de trimitere a solicitat ca trimiterea preliminară să fie judecată potrivit procedurii preliminare de urgență prevăzute la articolul 23a primul paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene și la articolul 107 din Regulamentul de procedură al Curții.
- 23 În susținerea cererii sale, ea a arătat în esență că P.P.R. este în prezent privat de libertate în Malta în cadrul procedurii de executare a mandatului european de arestare emis de autoritățile române și că menținerea sa în detenție depinde de soluționarea procedurii principale, dat fiind că acesta s-a prevalat în fața autorității judiciare de executare malteze de refuzul cour d'appel de Paris (Curtea de Apel din Paris) de a executa mandatul european de arestare emis de autoritățile române.
- 24 Potrivit articolului 107 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, la cererea instanței de trimitere sau, cu titlu excepțional, din oficiu, o trimitere preliminară prin care se adresează una sau mai multe întrebări referitoare la domeniile vizate de titlul V, care privește spațiul de libertate, securitate și justiție, din partea a treia din Tratatul FUE poate să fie judecată potrivit procedurii preliminare de urgență, în sensul capitolului 3 din titlul 3 din acest regulament de procedură, care cuprinde articolele 107-114 din regulamentul menționat.
- 25 Trebuie arătat, în primul rând, că trimiterea preliminară privește printre altele interpretarea Deciziei-cadru 2002/584, care face parte din domeniile menționate în titlul V din partea a treia din Tratatul FUE, referitor la spațiul de libertate, securitate și justiție. În consecință, aceasta poate să fie judecată potrivit procedurii preliminare de urgență, în conformitate cu articolul 107 din Regulamentul de procedură.

- 26 În ceea ce privește, în al doilea rând, condiția referitoare la urgență, această condiție este îndeplinită, printre altele, atunci când persoana în cauză în litigiul principal este în prezent lipsită de libertate, iar menținerea ei în detenție depinde de soluția din litigiul principal, precizându-se că situația persoanei în cauză trebuie apreciată astfel cum se prezintă la data examinării cererii prin care se solicită judecarea trimiterii preliminare potrivit procedurii de urgență (Hotărârea din 14 mai 2024, Stachev, C-15/24 PPU, EU:C:2024:399, punctul 42 și jurisprudența citată).
- 27 În speță, este cert că trimiterea preliminară nu provine de la instanța care, în calitate de autoritate judiciară de executare a mandatului european de arestare în discuție în litigiul principal, este chemată, în definitiv, să decidă cu privire la predarea persoanei vizate de acest mandat de arestare, ci de la autoritatea judiciară emitentă a acestuia.
- 28 Nu este mai puțin adevărat că, astfel cum instanța de trimitere a confirmat în răspunsul la cererea de lămuriri menționată la punctul 19 din prezenta hotărâre, aceasta ar putea fi determinată, în funcție de răspunsurile la întrebările adresate, să retragă mandatul european de arestare emis împotriva lui P.P.R. Întrucât acesta din urmă a fost plasat în detenție exclusiv în temeiul acestui mandat de arestare, o eventuală retragere a mandatului de arestare menționat ar avea drept consecință imediată punerea în libertate a lui P.P.R.
- 29 În aceste condiții, Camera a cincea a Curții, la propunerea judecătorului raportor, după ascultarea avocatei generale, a decis, la 15 mai 2024, să admită cererea instanței de trimitere privind judecarea trimiterii preliminare potrivit procedurii preliminare de urgență.

Cu privire la întrebările preliminare

Observații introductive

- 30 Astfel cum se arată la punctul 27 din prezenta hotărâre, trimiterea preliminară provine de la autoritatea judiciară emitentă a mandatului european de arestare în temeiul căruia P.P.R. a fost plasat în detenție în Malta. Din explicațiile furnizate de instanța de trimitere reiese că cererea de decizie preliminară urmărește printre altele să îi permită să stabilească dacă poate emite un nou mandat european de arestare împotriva lui P.P.R. sau dacă este obligată să retragă mandatul european de arestare deja emis împotriva acestuia în cazul în care din răspunsul Curții ar rezulta că refuzul de a executa mandatul anterior nu a fost conform cu dreptul Uniunii.
- 31 Asemenea considerații sunt de natură să justifice posibilitatea ca această instanță, în calitate de autoritate judiciară emitentă, să solicite Curții să se pronunțe cu privire la condițiile de executare a unui mandat european de arestare (a se vedea în acest sens Hotărârea din 31 ianuarie 2023, Puig Gordi și alții, C-158/21, EU:C:2023:57, punctul 53).
- 32 Astfel, sarcina garantării drepturilor fundamentale în cadrul unei proceduri referitoare la un mandat european de arestare revine în primul rând statului membru emitent. Prin urmare, dat fiind că emiterea unui astfel de mandat poate avea drept consecință arestarea persoanei care face obiectul acestuia, o autoritate judiciară emitentă trebuie să dispună, pentru a asigura garantarea acestor drepturi, de posibilitatea de a sesiza Curtea cu titlu preliminar pentru ca aceasta din urmă să stabilească dacă autoritatea judiciară în cauză trebuie să mențină sau să retragă un mandat european de arestare sau dacă poate emite un astfel de mandat (a se vedea în acest sens Hotărârea din 31 ianuarie 2023, Puig Gordi și alții, C-158/21, EU:C:2023:57, punctul 54 și jurisprudența citată).
- 33 Rezultă că, astfel cum a arătat în esență doamna avocată generală la punctele 24-26 din concluzii, trimiterea preliminară este admisibilă în ansamblul său, fără a aduce atingere posibilității de a aprecia admisibilitatea fiecăreia dintre întrebările adresate.

Cu privire la prima întrebare

- 34 Prin intermediul primei părți a primei întrebări, instanța solicită în esență să se stabilească dacă articolul 1 alineatul (3) și articolul 15 alineatul (1) din Decizia-cadru 2002/584 trebuie interpretate în sensul că autoritatea de executare a unui stat membru este obligată să refuze executarea unui mandat european de arestare atunci când autoritatea de executare a unui alt stat membru a refuzat în prealabil să execute acest mandat pentru

motivul că predarea persoanei în cauză ar risca să aducă atingere dreptului fundamental la un proces echitabil, consacrat la articolul 47 al doilea paragraf din cartă.

- 35 Prin intermediul celei de a doua părți a primei întrebări, această instanță solicită să se stabilească dacă, în aceleași împrejurări, aceste dispoziții trebuie interpretate în sensul că se opun ca autoritatea judiciară emitentă să mențină mandatul european de arestare în discuție.
- 36 În această privință, rezultă dintr-o jurisprudență constantă că atât principiul încrederii reciproce între statele membre, cât și principiul recunoașterii reciproce, care are la bază el însuși încrederea reciprocă dintre acestea din urmă, au în dreptul Uniunii o importanță fundamentală, având în vedere că permit crearea și menținerea unui spațiu fără frontiere interioare. Mai concret, principiul încrederii reciproce impune, îndeosebi în ceea ce privește spațiul de libertate, securitate și justiție, fiecăruia dintre aceste state să considere, cu excepția unor împrejurări excepționale, că toate celelalte state membre respectă dreptul Uniunii și în special drepturile fundamentale recunoscute de acesta (Hotărârea din 31 ianuarie 2023, Puig Gordi și alții, C-158/21, EU:C:2023:57, punctul 93, precum și jurisprudența citată).
- 37 Potrivit unei jurisprudențe consacrate, existența unui risc de încălcare a drepturilor fundamentale recunoscute de dreptul Uniunii poate permite autorității judiciare de executare să se abțină, în mod excepțional și în urma unei examinări adecvate, să dea curs unui mandat european de arestare, în temeiul articolului 1 alineatul (3) din Decizia-cadru 2002/584 (a se vedea în acest sens Hotărârea din 31 ianuarie 2023, Puig Gordi și alții, C-158/21, EU:C:2023:57, punctul 72).
- 38 În această privință, rezultă din jurisprudența Curții că, atunci când autoritatea judiciară de executare chemată să se pronunțe cu privire la predarea unei persoane care face obiectul unui mandat european de arestare dispune de elemente care tind să demonstreze existența unui risc real de încălcare a dreptului fundamental la un proces echitabil garantat la articolul 47 al doilea paragraf din cartă, ca urmare a unor deficiențe sistemice sau generalizate în ceea ce privește funcționarea sistemului jurisdicțional din statul membru emitent, autoritatea menționată trebuie să verifice în mod concret și precis dacă, având în vedere situația personală a acestei persoane, natura infracțiunii pentru care ea este urmărită și contextul factual în care se înscrie emiterea mandatului european de arestare, există motive serioase și temeinice de a crede că persoana respectivă va fi expusă unui asemenea risc în cazul predării către acest din urmă stat membru (Hotărârea din 31 ianuarie 2023, Puig Gordi și alții, C-158/21, EU:C:2023:57, punctul 97).
- 39 Cu toate acestea, nicio dispoziție din Decizia-cadru 2002/584 nu prevede posibilitatea sau obligația unei autorități de executare a unui stat membru de a refuza executarea unui mandat european de arestare pentru simplul motiv că executarea sa a fost refuzată de autoritatea de executare a unui alt stat membru, fără a proceda ea însăși la verificarea existenței unui motiv care să justifice neexecutarea acestuia [a se vedea prin analogie Hotărârea din 14 septembrie 2023, Sofiyska gradska prokuratura (Mandate de arestare succesive), C-71/21, EU:C:2023:668, punctul 51].
- 40 Mai precis, decizia unei autorități judiciare de executare a unui stat membru de a refuza executarea unui mandat european de arestare, chiar dacă ar fi dobândit autoritate de lucru judecat potrivit dreptului național, nu poate fi asimilată unei „hotărâri definitive” în sensul articolului 3 punctul 2 din Decizia-cadru 2002/584, singura susceptibilă să împiedice exercitarea urmăririi penale, pentru aceleași fapte și împotriva aceleiași persoane, în statul emitent sau începerea urmăririi penale în orice alt stat membru [a se vedea prin analogie Hotărârea din 14 septembrie 2023, Sofiyska gradska prokuratura (Mandate de arestare succesive), C-71/21, EU:C:2023:668, punctul 52].
- 41 Astfel, o persoană căutată este considerată că a fost judecată definitiv pentru aceleași fapte în sensul articolului 3 punctul 2 din Decizia-cadru 2002/584 în cazul în care, în urma unei proceduri penale, acțiunea publică s-a stins în mod definitiv sau în cazul în care autoritățile judiciare ale unui stat membru au adoptat o decizie prin care inculpatul este achitat definitiv pentru faptele imputate (Hotărârea din 16 noiembrie 2010, Mantello, C-261/09, EU:C:2010:683, punctul 45).
- 42 Or, examinarea unei cereri de predare nu implică începerea urmăririi penale de către statul de executare împotriva persoanei a cărei predare este solicitată și nu presupune o apreciere pe fond a cauzei [Hotărârea din 14 septembrie 2023, Sofiyska gradska prokuratura (Mandate de arestare succesive), C-71/21, EU:C:2023:668, punctul 54].

- 43 Rezultă că autoritatea de executare a unui stat membru nu poate refuza executarea unui mandat european de arestare pentru simplul motiv că executarea sa a fost refuzată de autoritatea de executare a unui alt stat membru, fără a proceda ea însăși la verificarea existenței unui motiv de neexecutare [a se vedea prin analogie Hotărârea din 14 septembrie 2023, *Sofiyska gradska prokuratura (Mandate de arestare succesive)*, C-71/21, EU:C:2023:668, punctul 61].
- 44 Deși din cele ce precedă rezultă că principiul recunoașterii reciproce, astfel cum este pus în aplicare prin Decizia-cadru 2002/584, nu se extinde la deciziile de neexecutare a mandatelor europene de arestare, mai este totuși necesar să fie precizate efectele pe care le poate produce asupra autorității de executare a unui stat membru împrejurarea că o autoritate de executare a unui alt stat membru a refuzat în prealabil să execute un asemenea mandat de arestare din cauza existenței unui risc de încălcare a dreptului fundamental la un proces echitabil în fața unei instanțe constituite prin lege, astfel cum este consacrat la articolul 47 al doilea paragraf din cartă.
- 45 Conform jurisprudenței amintite la punctul 34 din prezenta hotărâre, principiul încrederii reciproce impune fiecărui stat membru să considere, în afara unor situații excepționale, că toate celelalte state membre respectă dreptul Uniunii și în special drepturile fundamentale recunoscute de acest drept.
- 46 În speță, astfel cum a arătat în esență doamna avocată generală la punctele 37-44 din concluzii, principiul încrederii reciproce impune, în prezența unei decizii de neexecutare adoptate într-un alt stat membru din cauza existenței unui risc de încălcare a dreptului fundamental la un proces echitabil consacrat la articolul 47 al doilea paragraf din cartă, ca autoritatea de executare a unui stat membru sesizată cu o nouă cerere de predare a persoanei în cauză să țină seama în mod corespunzător de motivele care stau la baza acestei decizii în cadrul propriei examinări a existenței unui motiv de neexecutare [a se vedea prin analogie Hotărârea din 18 iunie 2024, *Bundesrepublik Deutschland (Efectul unei decizii de acordare a statutului de refugiat)*, C-753/22, EU:C:2024:524, punctul 80].
- 47 Considerațiile care precedă sunt valabile, *mutatis mutandis*, în ceea ce privește autoritatea judiciară emitentă al cărei mandat european de arestare nu a fost executat din cauza existenței unui risc de încălcare a dreptului fundamental la un proces echitabil consacrat la articolul 47 al doilea paragraf din cartă.
- 48 Nicio dispoziție din Decizia-cadru 2002/584 nu exclude posibilitatea autorității emitente de a menține cererea de predare în temeiul unui mandat european de arestare atunci când autoritatea de executare a unui stat membru a refuzat executarea acestui mandat de arestare.
- 49 Astfel, deși existența unei decizii a autorității judiciare de executare a unui stat membru de a refuza executarea unui mandat european de arestare nu implică în sine obligația autorității judiciare emitente a acestui mandat de arestare de a-l retrage, ea trebuie totuși să o determine pe aceasta din urmă să fie vigilentă [a se vedea prin analogie Hotărârea din 14 septembrie 2023, *Sofiyska gradska prokuratura (Mandate de arestare succesive)*, C-71/21, EU:C:2023:668, punctul 55].
- 50 În Hotărârea din 31 ianuarie 2023, *Puig Gordi și alții*, (C-158/21, EU:C:2023:57), Curții i s-a solicitat să se pronunțe cu privire la posibilitatea de a emite mai multe mandate europene de arestare succesive în împrejurări similare celor din cauza principală. Principiile expuse de Curte la punctele 139-143 din acea hotărâre pot fi transpuse prin analogie în prezenta cauză.
- 51 Mai precis, menținerea de către autoritatea judiciară emitentă a unui mandat european de arestare se poate dovedi necesară printre altele după ce elementele care au condus la refuzul precedentei cereri de predare au fost înlăturate sau atunci când decizia de refuz nu a fost conformă cu dreptul Uniunii pentru a duce la capăt procedura de predare a unei persoane căutate și pentru a favoriza astfel realizarea obiectivului de combatere a impunității urmărit de această decizie-cadru (a se vedea prin analogie Hotărârea din 31 ianuarie 2023, *Puig Gordi și alții*, C-158/21, EU:C:2023:57, punctul 141).
- 52 Cu toate acestea, astfel cum se amintește la punctul 32 din prezenta hotărâre, sarcina garantării drepturilor fundamentale în cadrul unei proceduri referitoare la un mandat european de arestare revine în primul rând statului membru emitent.
- 53 Prin urmare, o autoritate judiciară emitentă nu poate, în lipsa unei schimbări a împrejurărilor, să mențină un mandat european de arestare atunci când o autoritate judiciară de executare a refuzat în mod legitim, în

conformitate cu articolul 1 alineatul (3) din Decizia-cadru 2002/584, să dea curs acestui mandat de arestare din cauza unui risc real de încălcare a dreptului fundamental la un proces echitabil consacrat la articolul 47 al doilea paragraf din cartă (a se vedea prin analogie Hotărârea din 31 ianuarie 2023, Puig Gordi și alții, C-158/21, EU:C:2023:57, punctul 143). În schimb, în absența unui asemenea risc, ca urmare printre altele a unei schimbări a circumstanțelor, simpla împrejurare că autoritatea de executare a refuzat să execute mandatul de arestare menționat nu poate în sine să împiedice menținerea de către autoritatea judiciară emitentă a aceluiași mandat de arestare.

54 Pe de altă parte, întrucât menținerea unui mandat european de arestare a cărui executare a fost refuzată într-un stat membru poate avea ca rezultat arestarea persoanei care face obiectul acestuia într-un alt stat membru și, prin urmare, este de natură să aducă atingere libertății individuale a acesteia din urmă, autorității judiciare emitente îi revine sarcina să examineze dacă, în lumina specificităților cauzei, această menținere are un caracter proporțional. În cadrul unei astfel de examinări, această autoritate trebuie printre altele să țină seama de natura și de gravitatea infracțiunii pentru care este urmărită persoana căutată, de consecințele asupra acestei persoane ale menținerii mandatului european de arestare emis împotriva sa, precum și de perspectivele de executare a respectivului mandat (a se vedea prin analogie Hotărârea din 31 ianuarie 2023, Puig Gordi și alții, C-158/21, EU:C:2023:57, punctele 144 și 145).

55 Având în vedere considerațiile care precedă, se impune ca la prima întrebare să se răspundă că articolul 1 alineatul (3) și articolul 15 alineatul (1) din Decizia-cadru 2002/584 trebuie interpretate în sensul că autoritatea de executare a unui stat membru nu este obligată să refuze executarea unui mandat european de arestare atunci când autoritatea de executare a unui alt stat membru a refuzat în prealabil să execute acest mandat de arestare pentru motivul că predarea persoanei în cauză ar risca să aducă atingere dreptului fundamental la un proces echitabil consacrat la articolul 47 al doilea paragraf din cartă. Cu toate acestea, în cadrul propriei examinări a existenței unui motiv de neexecutare, această autoritate trebuie să țină seama de motivele care stau la baza deciziei de refuz adoptate de prima autoritate de executare. Aceste dispoziții nu se opun ca, în aceleași împrejurări, autoritatea judiciară emitentă să mențină mandatul european de arestare dacă, potrivit propriei sale aprecieri, executarea acestui mandat de arestare nu trebuie să fie refuzată din cauza unui risc de încălcare a dreptului fundamental la un proces echitabil consacrat la articolul 47 al doilea paragraf din cartă, iar menținerea mandatului de arestare menționat are un caracter proporțional.

Cu privire la a treia întrebare

56 Prin intermediul celei de a treia întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 1 alineatul (3) din Decizia-cadru 2002/584 coroborat cu articolul 47 al doilea paragraf din cartă trebuie interpretat în sensul că, într-o situație în care o persoană care face obiectul unui mandat european de arestare susține că predarea sa către statul membru emitent ar conduce la încălcarea dreptului său la un proces echitabil, existența unei decizii a CCF referitoare la situația acestei persoane poate justifica prin ea însăși refuzul autorității judiciare de executare de a executa acest mandat de arestare sau, în caz contrar, poate să fie luată în considerare de această autoritate judiciară pentru a decide dacă trebuie să refuze executarea mandatului de arestare menționat pentru motivul invocat de persoana respectivă.

57 Potrivit explicațiilor instanței de trimitere, Camera de cereri a CCF a decis ștergerea din baza de date a Interpol a anunțului de urmărire internațională care îl privea pe P.P.R pentru motivul că datele referitoare la acesta nu respectau regulile Interpol privind prelucrarea datelor cu caracter personal. Această decizie a CCF ar fi fost luată în considerare de cour d'appel de Paris (Curtea de Apel din Paris) în hotărârea din 29 noiembrie 2023 prin care aceasta a refuzat executarea mandatului european de arestare emis de autoritățile române împotriva lui P.P.R.

58 În Hotărârea din 31 ianuarie 2023, Puig Gordi și alții (C-158/21, EU:C:2023:57), Curtea a fost sesizată cu o întrebare similară privind luarea în considerare de către autoritatea de executare a unui raport al Grupului de lucru privind detenția arbitrară, organism aflat sub tutela Consiliului pentru drepturile omului al Organizației Națiunilor Unite. Principiile expuse de Curte la punctele 121-126 din acea hotărâre pot fi transpuse, *mutatis mutandis*, în privința luării în considerare de către autoritatea de executare a unei decizii a CCF referitoare la situația unei persoane care face obiectul unui mandat european de arestare.

59 Din moment ce examinarea în două etape menționată la punctul 38 din prezenta hotărâre trebuie să se întemeieze atât pe elemente obiective, fiabile, precise și actualizate în mod corespunzător referitoare la funcționarea sistemului jurisdicțional al statului membru emitent, cât și pe o analiză concretă și precisă a situației individuale a persoanei căutate, o decizie a CCF prin care se dispune ștergerea anunțului de urmărire

internațională referitor la persoana care face obiectul unui mandat european de arestare, din cauza unei încălcări a normelor Interpol referitoare la prelucrarea datelor cu caracter personal, nu poate fi suficientă pentru a justifica refuzul executării acestui mandat de arestare (a se vedea în acest sens Hotărârea din 31 ianuarie 2023, Puig Gordi și alții, C-158/21, EU:C:2023:57, punctul 123).

- 60 În măsura în care autoritatea de executare a putut stabili existența unor astfel de deficiente sistemice sau generalizate (a se vedea în acest sens Hotărârea din 31 ianuarie 2023, Puig Gordi și alții, C-158/21, EU:C:2023:57, punctul 135), aceasta trebuie, în cadrul celei de a doua etape, să aprecieze în mod concret și precis dacă există motive serioase și întemeiate de a crede că persoana căutată va fi expusă, odată predată statului membru emitent, unui risc real de încălcare a dreptului său fundamental la un proces echitabil [a se vedea în acest sens Hotărârea din 5 aprilie 2016, Aranyosi și Căldăraru, C-404/15 și C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, punctul 92, și Hotărârea din 17 decembrie 2020, Openbaar Ministerie (Independența autorității judiciare emitente), C-354/20 PPU și C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, punctul 61]. O decizie a CCF este susceptibilă să se numere printre elementele care pot fi luate în considerare în cadrul acestei a doua etape, fără însă ca autoritatea judiciară de executare să fie ținută de aceasta.
- 61 În consecință, se impune ca la a treia întrebare să se răspundă că articolul 1 alineatul (3) din Decizia-cadru 2002/584 coroborat cu articolul 47 al doilea paragraf din cartă trebuie interpretat în sensul că, într-o situație în care o persoană care face obiectul unui mandat european de arestare susține că predarea sa către statul membru emitent ar conduce la încălcarea dreptului său la un proces echitabil, existența unei decizii a CCF referitoare la situația acestei persoane nu poate justifica în sine refuzul autorității judiciare de executare de a executa acest mandat de arestare. În schimb, o asemenea decizie poate să fie luată în considerare de această autoritate judiciară pentru a decide dacă trebuie să refuze executarea mandatului de arestare menționat.

Cu privire la a patra întrebare

- 62 Prin intermediul celei de a patra întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 267 TFUE trebuie interpretat în sensul că autoritatea judiciară emitentă a unui mandat european de arestare este obligată să sesizeze Curtea cu o cerere de decizie preliminară înainte de a decide, având în vedere motivele care au determinat autoritatea judiciară de executare a acestui mandat de arestare să refuze executarea acestuia, să retragă sau să mențină mandatul de arestare menționat.
- 63 Potrivit articolului 267 al doilea paragraf TFUE, în cazul în care o chestiune cu privire la interpretarea tratatelor sau cu privire la validitatea și interpretarea actelor adoptate de instituțiile, organele, oficiile sau agențiile Uniunii se invocă în fața unei instanțe dintr-un stat membru, această instanță poate, în cazul în care apreciază că o decizie în această privință îi este necesară pentru a pronunța o hotărâre, să ceară Curții să se pronunțe cu privire la această chestiune.
- 64 Potrivit celui de al treilea paragraf al acestui articol, în cazul în care o asemenea chestiune se invocă într-o cauză pendinte în fața unei instanțe naționale ale cărei decizii nu sunt supuse vreunei căi de atac în dreptul intern, această instanță este obligată să sesizeze Curtea.
- 65 Rezultă că autoritatea judiciară emitentă a unui mandat european de arestare nu este obligată să sesizeze Curtea cu o cerere de decizie preliminară înainte de a decide, în lumina motivelor care au determinat autoritatea judiciară de executare a acestui mandat de arestare să refuze executarea acestuia, să retragă mandatul de arestare menționat, în conformitate cu dreptul Uniunii, sau să îl mențină, cu excepția cazului în care decizia sa nu este supusă niciunei căi de atac în dreptul intern.
- 66 În această din urmă ipoteză, autoritatea judiciară emitentă este în principiu obligată să sesizeze Curtea, în sensul articolului 267 al treilea paragraf TFUE, atunci când se invocă în fața sa o chestiune referitoare la interpretarea dreptului Uniunii. Potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, ea nu poate fi exonerată de această obligație decât atunci când constată că problema invocată nu este relevantă sau că dispoziția de drept al Uniunii în cauză a făcut obiectul unei interpretări din partea Curții ori că interpretarea corectă a dreptului Uniunii se impune cu o asemenea evidență încât nu lasă loc niciunei îndoieli rezonabile (Hotărârea din 6 octombrie 2021, Consorzio Italian Management și Catania Multiservizi, C-561/19, EU:C:2021:799, punctele 32 și 33, precum și jurisprudența citată).

- 67 Existența unei asemenea eventualități trebuie să fie evaluată în funcție de caracteristicile proprii dreptului Uniunii, de dificultățile deosebite pe care le prezintă interpretarea sa și de riscul unor divergențe de jurisprudență în cadrul Uniunii (Hotărârea din 6 octombrie 2021, Consorzio Italian Management și Catania Multiservizi, C-561/19, EU:C:2021:799, punctul 41, precum și jurisprudența citată).
- 68 De altfel, atunci când o autoritate judiciară emitentă a unui mandat european de arestare ale cărei decizii nu sunt supuse niciunei căi de atac în dreptul intern consideră, pentru motivul că se află în prezența uneia dintre cele trei situații menționate la punctul 67 din prezenta hotărâre, că este exonerată de obligația de a sesiza Curtea cu titlu preliminar, prevăzută la articolul 267 al treilea paragraf TFUE, motivele deciziei sale trebuie să evidențieze fie că problema de drept al Uniunii ridicată nu este relevantă pentru soluționarea litigiului, fie că interpretarea dispoziției în cauză a dreptului Uniunii se bazează pe jurisprudență, fie, în lipsa unei asemenea jurisprudențe, că interpretarea dreptului Uniunii s-a impus instanței naționale de ultim grad cu o evidență care nu lasă loc niciunei îndoieli rezonabile (a se vedea în acest sens Hotărârea din 6 octombrie 2021, Consorzio Italian Management și Catania Multiservizi, C-561/19, EU:C:2021:799, punctul 51).
- 69 Având în vedere tot ceea ce precedă, se impune ca la a patra întrebare să se răspundă că articolul 267 TFUE trebuie interpretat în sensul că autoritatea judiciară emitentă a unui mandat european de arestare nu este obligată să sesizeze Curtea cu o cerere de decizie preliminară înainte de a decide, având în vedere motivele care au determinat autoritatea judiciară de executare a acestui mandat de arestare să refuze executarea acestuia, să retragă mandatul de arestare menționat sau să îl mențină, cu excepția cazului în care decizia pe care va trebui să o adopte nu este supusă niciunei căi de atac în dreptul intern, caz în care este în principiu obligată să sesizeze Curtea.

Cu privire la a doua întrebare

- 70 Cu titlu introductiv, deși instanța de trimitere se referă în textul celei de a doua întrebări la „neregularități privind depunerea jurământului”, din cererea de decizie preliminară reiese că, în speță, aceste „neregularități” constau mai precis într-o incertitudine privind locul de păstrare a procesului-verbal de depunere a jurământului judecătorilor din România, ceea ce ar avea drept consecință faptul că, pentru unul dintre cei trei judecători ai completului de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție care au trebuit să soluționeze cauza lui P.P.R. nu a putut fi găsit niciun proces-verbal de depunere a jurământului, iar pentru o altă judecătoare din cadrul acestui complet de judecată a putut fi găsit numai un proces-verbal de depunere a jurământului în calitate de procuror.
- 71 În aceste condiții, trebuie să se considere că, prin intermediul celei de a doua întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 1 alineatul (3) din Decizia-cadru 2002/584 trebuie interpretat în sensul că autoritatea judiciară de executare a unui mandat european de arestare emis în scopul executării unei pedepse poate refuza executarea acestui mandat de arestare întemeindu-se pe o incertitudine cu privire la locul de păstrare a proceselor-verbale de depunere a jurământului judecătorilor din statul membru emitent, pe faptul că procesul-verbal al unui judecător din completul de judecată care a aplicat această pedeapsă nu ar fi fost găsit sau pe împrejurarea că un alt judecător din cadrul acestui complet de judecată ar fi depus jurământul numai la numirea sa în calitate de procuror.
- 72 În această privință, trebuie amintit că executarea mandatului european de arestare constituie principiul, în timp ce refuzul executării este conceput ca o excepție care trebuie să facă obiectul unei interpretări stricte [Hotărârea din 21 decembrie 2023, GN (Motiv de refuz întemeiat pe interesul superior al copilului), C-261/22, EU:C:2023:1017, punctul 37].
- 73 În plus, în temeiul principiului încrederii reciproce, statele membre trebuie să prezume că toate celelalte state membre respectă dreptul Uniunii și în special drepturile fundamentale recunoscute de acest drept (a se vedea în acest sens Hotărârea din 31 ianuarie 2023, Puig Gordi și alții, C-158/21, EU:C:2023:57, punctele 93 și 94).
- 74 Mai precis, gradul ridicat de încredere dintre statele membre pe care se bazează mecanismul mandatului european de arestare se întemeiază pe premisa potrivit căreia instanțele penale ale statului membru emitent care, ca urmare a executării unui mandat european de arestare, vor trebui să efectueze procedura de urmărire penală sau de executare a unei pedepse ori a unei măsuri de siguranță privative de libertate, precum și procedura penală pe fond îndeplinesc cerințele inerente dreptului fundamental la un proces echitabil, garantat la articolul 47 al doilea paragraf din cartă (Hotărârea din 31 ianuarie 2023, Puig Gordi și alții, C-158/21, EU:C:2023:57, punctul 95).

- 75 Având în vedere considerațiile prezentate la punctele 73-75 din prezenta hotărâre, numai împrejurări excepționale pot justifica refuzul autorității de executare de a executa un mandat european de arestare din cauza existenței unui risc de încălcare a acestui drept fundamental.
- 76 Potrivit jurisprudenței Curții, deși revine înaintea de toate fiecărui stat membru, pentru a garanta deplina aplicare a principiilor încrederii și recunoașterii reciproce care stau la baza funcționării mecanismului mandatului european de arestare, sarcina de a asigura, sub controlul final al Curții, protejarea cerințelor inerente dreptului fundamental la un proces echitabil, garantat la articolul 47 al doilea paragraf din cartă, abținându-se de la orice măsură susceptibilă să îi aducă atingere, existența unui risc real ca persoana care face obiectul unui mandat european de arestare să sufere, în cazul predării către autoritatea judiciară emițentă, o încălcare a acestui drept fundamental sau chiar materializarea unui asemenea risc este susceptibilă să permită autorității judiciare de executare să se abțină, în mod excepțional, de la a da curs acestui mandat european de arestare, în temeiul articolului 1 alineatul (3) din Decizia-cadru 2002/584 [a se vedea în acest sens Hotărârea din 22 februarie 2022, Openbaar Ministerie (Instanță constituită prin lege în statul membru emițent), C-562/21 PPU și C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, punctul 46, precum și jurisprudența citată].
- 77 În acest context, înainte de a refuza, în temeiul articolului 1 alineatul (3) din Decizia-cadru 2002/584, predarea unei persoane care face obiectul unui mandat european de arestare emis în vederea executării unei pedepse, autoritatea judiciară de executare a unui stat membru trebuie să efectueze o examinare în două etape.
- 78 Într-o primă etapă, acestei autorități îi revine sarcina să stabilească dacă există elemente obiective, fiabile, precise și actualizate în mod corespunzător care tind să demonstreze existența unui risc real de încălcare în statul membru emițent a dreptului fundamental la un proces echitabil în fața unei instanțe constituite în prealabil prin lege, garantat de articolul 47 al doilea paragraf din cartă, ca urmare a unor deficiențe sistemice sau generalizate cu privire la independența și imparțialitatea puterii judecătorești din acest stat membru [a se vedea în acest sens Hotărârea din 22 februarie 2022, Openbaar Ministerie (Instanță constituită prin lege în statul membru emițent), C-562/21 PPU și C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, punctele 52 și 66, precum și jurisprudența citată].
- 79 Dacă aceasta este situația, autoritatea competentă a statului membru de executare trebuie, într-o a doua etapă, să verifice în mod concret și precis în ce măsură deficiențele constatate în cadrul primei etape au putut avea un impact asupra funcționării instanțelor statului membru emițent competente să se pronunțe cu privire la procedurile al căror obiect l-a făcut persoana în cauză și dacă, având în vedere situația personală a acesteia din urmă, natura infracțiunii pentru care a fost judecată și contextul factual în care se înscrie condamnarea ale cărei recunoașteri și executare sunt solicitate, precum și, dacă este cazul, informațiile suplimentare furnizate de acest stat membru în temeiul acestei decizii-cadru, există motive serioase și întemeiate de a crede că un asemenea risc s-a materializat efectiv în speță [a se vedea în acest sens Hotărârea din 22 februarie 2022, Openbaar Ministerie (Instanță constituită prin lege în statul membru emițent), C-562/21 PPU și C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, punctul 53, precum și jurisprudența citată].
- 80 Printre cerințele inerente dreptului fundamental la un proces echitabil, garantat la articolul 47 al doilea paragraf din cartă, figurează dreptul oricărei persoane la un proces în fața unei instanțe judecătorești independente și imparțiale, constituită în prealabil prin lege. Aceste din urmă cerințe includ, prin însăși natura lor, nu numai procesul de numire a judecătorilor, ci și condițiile de intrare în funcție a acestora din urmă.
- 81 În consecință, este necesar ca condițiile de fond și modalitățile procedurale legate de numirea judecătorilor și de intrarea lor în funcție să fie de așa natură încât să nu poată da naștere, în percepția justițiabililor, unor îndoieli legitime referitoare la impenetrabilitatea judecătorilor numiți în fața unor elemente exterioare și la imparțialitatea lor în raport cu interesele care se înfruntă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 26 martie 2020, Reexaminare Simpson/Consiliul și HG/Comisia, C-542/18 RX-II și C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232, punctul 71).
- 82 Cu toate acestea, nu orice neregularitate care intervine în cursul procedurii de numire a unui judecător sau cu ocazia intrării sale în funcție este de natură să ridice îndoieli cu privire la independența și imparțialitatea acestui judecător și, prin urmare, cu privire la calitatea de „instanță judecătorească independentă și imparțială, constituită în prealabil prin lege”, în sensul dreptului Uniunii, a unui complet de judecată din care acesta face parte (a se vedea în acest sens Hotărârea din 29 martie 2022, Getin Noble Bank, C-132/20, EU:C:2022:235, punctul 123).

- 83 Astfel, din jurisprudența Curții EDO, care este relevantă din moment ce, în temeiul articolului 52 alineatul (3) prima teză din cartă, aceasta din urmă conține drepturi ce corespund unor drepturi garantate prin Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, semnată la Roma la 4 noiembrie 1950, reiese că numai încălcările care afectează normele fundamentale ale procedurii de numire și de intrare în funcție a judecătorilor sunt de natură să determine o încălcare a articolului 6 paragraful 1 din CEDO [a se vedea în acest sens Hotărârea Curții EDO din 1 decembrie 2020, Guðmundur Andri Ástráðsson/Islande (CE:ECHR:2020:1201JUD002637418, § 246 și 247].
- 84 Așadar, nu poate constitui o deficiență sistemică sau generalizată în ceea ce privește independența puterii judecătorești, în sensul jurisprudenței amintite la punctul 79 din prezenta hotărâre, împrejurarea că dreptul intern al unui stat membru prevede eventual că un procuror care a depus jurământul la momentul intrării sale în funcție nu trebuie, cu ocazia numirii sale ulterioare în funcția de judecător, să depună din nou jurământul.
- 85 Într-adevăr, o asemenea dispoziție de drept intern, justificată de faptul că, în acest stat membru, statutul procurorilor este asimilat celui al judecătorilor și că cele două categorii de magistrați sunt obligate să depună același jurământ la momentul preluării funcției lor, nu este de natură să dea naștere unei îndoieli cu privire la caracterul legal al numirii judecătorilor și, pe cale de consecință, cu privire la independența și la imparțialitatea lor.
- 86 În plus, o incertitudine în ceea ce privește locul de păstrare a proceselor-verbale de depunere a jurământului judecătorilor dintr-un stat membru sau imposibilitatea de a localiza aceste procese-verbale, în special dacă au trecut mai mulți ani de la depunerea jurământului de către judecătorul în cauză, nu sunt, prin ele însele și în lipsa altor indicii pertinente, susceptibile să demonstreze că judecătorii în cauză și-au exercitat funcțiile fără să fi depus vreodată jurământul necesar.
- 87 În orice caz, nu se poate considera că o incertitudine cu privire la aspectul dacă judecătorii dintr-un stat membru au depus înainte de intrarea lor în funcție jurământul prevăzut de dreptul intern constituie o deficiență sistemică sau generalizată în ceea ce privește independența puterii judecătorești în acest stat membru dacă dreptul intern prevede căi de atac eficiente care permit să se invoce o eventuală omisiune a depunerii jurământului de către judecătorii care au pronunțat o anumită hotărâre și să se obțină astfel anularea acestei hotărâri. Va reveni instanței de trimitere sarcina de a verifica dacă astfel de căi de atac există în dreptul român.
- 88 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, se impune ca la a doua întrebare să se răspundă că articolul 1 alineatul (3) din Decizia-cadru 2002/584 trebuie interpretat în sensul că autoritatea judiciară de executare a unui mandat european de arestare emis în vederea executării unei pedepse nu poate refuza executarea acestui mandat de arestare întemeindu-se pe motivul că procesul-verbal de depunere a jurământului unui judecător care a aplicat această pedeapsă nu poate fi găsit sau pe împrejurarea că un alt judecător din cadrul aceleiași complet ar fi depus jurământul numai la numirea sa în calitate de procuror.

Cu privire la a cincea întrebare

- 89 Prin intermediul celei de a cincea întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă Decizia-cadru 2002/584 trebuie interpretată în sensul că autoritatea judiciară emitentă a unui mandat european de arestare dispune de dreptul de a participa, în calitate de parte, la procedura privind executarea acestui mandat de arestare în fața autorității judiciare de executare.
- 90 În această privință, trebuie să se constate că nici articolul 15, nici articolul 19 din Decizia-cadru 2002/584, menționate de instanța de trimitere, și nici vreă altă dispoziție a acestei decizii-cadru nu prevăd participarea obligatorie directă a autorității judiciare emitente a unui mandat european de arestare în procedura în fața autorității judiciare de executare referitoare la executarea acestui mandat de arestare. O obligație de a prevedea o astfel de participare nu ar putea fi dedusă nici din principiile recunoașterii reciproce și cooperării loiale.
- 91 Într-adevăr, deși este cert că Decizia-cadru 2002/584 nu poate fi interpretată în sensul că se opune unei asemenea participări, eventual prevăzută de normele procedurale ale dreptului intern al statului membru de executare, nu este mai puțin adevărat că această decizie-cadru prevede alte mijloace pentru a facilita cooperarea și schimbul de informații necesare între autoritatea judiciară emitentă și autoritatea judiciară de executare.

- 92 Astfel, articolul 8 alineatul (1) din Decizia-cadru 2002/584 enumeră o serie de informații pertinente care trebuie să figureze în mod obligatoriu într-un mandat european de arestare. În plus, potrivit articolului 15 alineatul (2) din această decizie-cadru, în cazul în care autoritatea judiciară de executare consideră că informațiile comunicate de statul membru emitent sunt insuficiente pentru a-i permite să decidă predarea, ea solicită furnizarea de urgență a informațiilor suplimentare necesare. Pe de altă parte, potrivit articolului 15 alineatul (3) din decizia-cadru menționată, autoritatea judiciară emitentă poate, în orice moment, să transmită toate informațiile suplimentare utile autorității judiciare de executare.
- 93 În această privință, din jurisprudență reiese că, pentru a asigura printre altele că funcționarea mandatului european de arestare nu va fi paralizată, obligația de cooperare loială trebuie să stea la baza dialogului dintre autoritățile judiciare de executare și cele emitente. Din principiul cooperării loiale rezultă printre altele că statele membre se respectă și se ajută reciproc în îndeplinirea misiunilor care decurg din tratate (Hotărârea din 31 ianuarie 2023, Puig Gordi și alții, C-158/21, EU:C:2023:57, punctul 131, precum și jurisprudența citată).
- 94 În acest scop, pentru a asigura o cooperare eficientă în materie penală, autoritățile judiciare emitente și de executare trebuie să utilizeze pe deplin instrumentele prevăzute printre altele la articolul 8 alineatul (1) și la articolul 15 din Decizia-cadru 2002/584, astfel încât să favorizeze încrederea reciprocă aflată la baza acestei cooperări (Hotărârea din 31 ianuarie 2023, Puig Gordi și alții, C-158/21, EU:C:2023:57, punctul 132, precum și jurisprudența citată).
- 95 Prin urmare, nu se poate considera că participarea autorității judiciare emitente în calitate de parte la procedura în fața autorității judiciare de executare este indispensabilă pentru a asigura respectarea principiilor recunoașterii reciproce și cooperării loiale care stau la baza funcționării mecanismului mandatului european de arestare.
- 96 Având în vedere tot ceea ce precedă, se impune ca la a cincea întrebare să se răspundă că Decizia-cadru 2002/584 trebuie interpretată în sensul că autoritatea judiciară emitentă a unui mandat european de arestare nu dispune de dreptul de a participa, în calitate de parte, la procedura privind executarea acestui mandat de arestare în fața autorității judiciare de executare.

Cu privire la a șasea întrebare

- 97 A șasea întrebare privește posibilitatea Comisiei de a lua, pe baza sesizării din partea autorității judiciare emitente a unui mandat european de arestare, măsurile pe care le consideră necesare ca urmare a refuzului autorității judiciare de executare de a executa acest mandat de arestare.
- 98 Or, este evident că o astfel de întrebare nu are nicio legătură cu obiectul litigiului aflat pe rolul instanței de trimitere, în care, după cum se arată la punctul 28 din prezenta hotărâre, se urmărește să se stabilească dacă mandatul european de arestare emis împotriva lui P.P.R. trebuie să fie retras sau, dimpotrivă, menținut.
- 99 Rezultă că a șasea întrebare este inadmisibilă.

Cu privire la a șaptea întrebare

- 100 Prin intermediul celei de a șaptea întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 1 alineatul (3) și articolul 15 alineatele (2) și (3) din Decizia-cadru 2002/584 coroborate cu articolul 4 din cartă trebuie interpretate în sensul că, în cadrul examinării condițiilor de detenție din statul membru emitent, autoritatea judiciară de executare nu poate refuza executarea unui mandat european de arestare, pe de o parte, întemeindu-se pe elemente privind condițiile de detenție din penitenciarele din statul membru emitent fără să fi solicitat în prealabil autorității judiciare emitente informații suplimentare și, pe de altă parte, aplicând un standard mai ridicat în materie de condiții de detenție decât cel garantat la articolul 4 menționat.
- 101 În această privință, trebuie amintit că Curtea a consacrat, în anumite condiții, obligația autorității judiciare de executare a unui mandat european de arestare de a pune capăt procedurii de predare instituite prin Decizia-cadru 2002/584 în cazul în care o astfel de predare riscă să conducă la un tratament inuman sau degradant, în sensul articolului 4 din cartă, al persoanei căutate (Hotărârea din 15 octombrie 2019, Dorobanțu, C-128/18, EU:C:2019:857, punctul 50 și jurisprudența citată).

- 102 Așadar, atunci când autoritatea judiciară a statului membru de executare dispune de elemente care atestă existența unui risc real privind aplicarea unor tratamente inumane sau degradante persoanelor deținute în statul membru emitent, în raport cu standardul de protecție a drepturilor fundamentale garantat de dreptul Uniunii și în special de articolul 4 din cartă, ea este ținută să aprecieze existența riscului respectiv atunci când trebuie să decidă cu privire la predarea către autoritățile statului membru emitent a persoanei vizate de un mandat european de arestare. Astfel, executarea unui asemenea mandat nu poate conduce la un tratament inuman sau degradant al respectivei persoane într-adevăr, executarea unui asemenea mandat nu poate conduce la un tratament inuman sau degradant al respectivei persoane (Hotărârea din 15 octombrie 2019, Dorobanțu, C-128/18, EU:C:2019:857, punctul 51 și jurisprudența citată).
- 103 În acest scop, autoritatea judiciară de executare trebuie mai întâi să se întemeieze pe elemente obiective, fiabile, precise și actualizate în mod corespunzător cu privire la condițiile de detenție din cadrul penitenciarelor din statul membru emitent care ar dovedi realitatea unor deficiențe fie sistemice sau generalizate, fie care afectează anumite grupuri de persoane ori chiar anumite centre de detenție. Aceste elemente pot rezulta printre altele din decizii judiciare internaționale precum hotărârile Curții Europene a Drepturilor Omului, din decizii judiciare ale statului membru emitent, precum și din decizii, din rapoarte și din alte documente întocmite de organele Consiliului Europei sau care fac parte din sistemul Organizației Națiunilor Unite [Hotărârea din 25 iulie 2018, Generalstaatsanwaltschaft (Condiții de detenție în Ungaria), C-220/18 PPU, EU:C:2018:589, punctul 60 și jurisprudența citată].
- 104 Cu toate acestea, constatarea existenței unui risc real de tratament inuman sau degradant ca urmare a condițiilor generale de detenție în statul membru emitent nu poate conduce în sine la refuzul executării unui mandat european de arestare. Astfel, simpla existență a unor elemente din care rezultă deficiențe fie sistemice sau generalizate, fie care afectează anumite grupuri de persoane ori chiar anumite centre de detenție în ceea ce privește condițiile de detenție din statul membru emitent nu implică în mod necesar că, într-un caz concret, persoana în cauză ar fi supusă unui tratament inuman sau degradant în cazul predării sale autorităților acestui stat membru [Hotărârea din 25 iulie 2018, Generalstaatsanwaltschaft (Condiții de detenție în Ungaria), C-220/18 PPU, EU:C:2018:589, punctul 61 și jurisprudența citată].
- 105 De asemenea, pentru a asigura respectarea articolului 4 din cartă în cazul special al unei persoane care face obiectul unui mandat european de arestare, autoritatea judiciară de executare care se confruntă cu elemente obiective, fiabile, precise și actualizate în mod corespunzător din care rezultă existența unor astfel de deficiențe este ținută apoi să aprecieze în mod concret și precis dacă în împrejurările speței există motive serioase de a crede că, în urma predării sale acestui stat membru, persoana respectivă se va confrunta cu un risc real de a fi supusă în acest stat unui tratament inuman sau degradant, în sensul articolului menționat, ca urmare a condițiilor în care va fi deținută în statul membru emitent [Hotărârea din 25 iulie 2018, Generalstaatsanwaltschaft (Condiții de detenție în Ungaria), C-220/18 PPU, EU:C:2018:589, punctul 62 și jurisprudența citată].
- 106 În acest scop, această autoritate trebuie să solicite autorității judiciare din statul membru emitent, în temeiul articolului 15 alineatul (2) din Decizia-cadru 2002/584, furnizarea de urgență a oricărei informații suplimentare necesare în ceea ce privește condițiile în care urmează să fie deținută persoana în cauză în respectivul stat membru. Această cerere poate să privească și existența în statul membru emitent a unor eventuale proceduri și mecanisme naționale sau internaționale de control al condițiilor de detenție, legate, de exemplu, de vizite în penitenciare, care să permită să se aprecieze starea actuală a condițiilor de detenție în aceste unități [Hotărârea din 25 iulie 2018, Generalstaatsanwaltschaft (Condiții de detenție în Ungaria), C-220/18 PPU, EU:C:2018:589, punctul 63 și jurisprudența citată].
- 107 Autoritatea judiciară emitentă este ținută să furnizeze aceste informații autorității judiciare de executare [Hotărârea din 25 iulie 2018, Generalstaatsanwaltschaft (Condiții de detenție în Ungaria), C-220/18 PPU, EU:C:2018:589, punctul 64 și jurisprudența citată].
- 108 Numai dacă, având în vedere informațiile furnizate în temeiul articolului 15 alineatul (2) din Decizia-cadru 2002/584, precum și orice alte informații de care dispune autoritatea judiciară de executare, această autoritate constată că în privința persoanei care face obiectul mandatului european de arestare există un risc real de tratament inuman sau degradant în sensul articolului 4 din cartă, executarea acestui mandat de arestare trebuie să fie amânată, fără însă a fi abandonată. În schimb, în ipoteza în care informațiile primite de autoritatea judiciară de executare de la autoritatea judiciară emitentă conduc la înlăturarea existenței unui risc real ca persoana în cauză să facă obiectul unui tratament inuman sau degradant în statul membru emitent, autoritatea judiciară de executare trebuie să adopte, în termenele stabilite de Decizia-cadru 2002/584, decizia

sa privind executarea mandatului european de arestare [Hotărârea din 25 iulie 2018, Generalstaatsanwaltschaft (Condiții de detenție în Ungaria), C-220/18 PPU, EU:C:2018:589, punctele 65 și 66, precum și jurisprudența citată].

- 109 În această privință, astfel cum s-a amintit la punctul 93 din prezenta hotărâre, articolul 15 alineatul (2) din Decizia-cadru 2002/584 autorizează în mod explicit autoritatea judiciară de executare, atunci când aceasta consideră că informațiile comunicate de statul membru emitent sunt insuficiente pentru a-i permite să decidă predarea, să solicite furnizarea de urgență a informațiilor suplimentare necesare. În plus, conform articolului 15 alineatul (3) din această decizie-cadru, autoritatea judiciară emitentă poate, în orice moment, să transmită toate informațiile suplimentare utile autorității judiciare de executare.
- 110 Pe de altă parte, la punctul 94 din prezenta hotărâre s-a amintit că, în temeiul principiului cooperării loiale, statele membre se respectă și se ajută reciproc în îndeplinirea misiunilor care decurg din tratate [Hotărârea din 25 iulie 2018, Generalstaatsanwaltschaft (Condiții de detenție în Ungaria), C-220/18 PPU, EU:C:2018:589, punctul 109 și jurisprudența citată].
- 111 În conformitate cu aceste dispoziții, autoritatea judiciară de executare și autoritatea judiciară emitentă pot să solicite informații sau, respectiv, să furnizeze asigurări cu privire la condițiile concrete și precise în care va fi deținută persoana în cauză în statul membru emitent [Hotărârea din 25 iulie 2018, Generalstaatsanwaltschaft (Condiții de detenție în Ungaria), C-220/18 PPU, EU:C:2018:589, punctul 110].
- 112 Din considerațiile expuse la punctele 107-112 din prezenta hotărâre reiese că autoritatea judiciară de executare nu poate constata existența unor motive serioase și întemeiate de a crede că, în urma predării sale statului membru emitent, persoana care face obiectul unui mandat european de arestare va fi expusă unui risc real de a fi supusă unui tratament inuman sau degradant, în sensul articolului 4 din cartă, fără să fi sesizat în prealabil autoritatea judiciară emitentă, în temeiul articolului 15 alineatul (2) din Decizia-cadru 2002/584, cu o cerere de informații.
- 113 În speță, instanța de trimitere arată că a furnizat informații cu privire la condițiile de detenție a lui P.P.R. în cazul predării sale autorităților române, dar că autoritatea judiciară de executare malteză a refuzat predarea acestuia întemeindu-se pe informații pe care a putut să le consulte pe internet.
- 114 Trebuie amintit în această privință că asigurarea furnizată de autoritățile competente ale statului membru emitent că persoana în cauză nu va suferi un tratament inuman sau degradant ca urmare a condițiilor sale concrete și precise de detenție oricare ar fi penitenciarul în care va fi încarcerată în statul membru emitent este un element pe care autoritatea judiciară de executare nu îl poate ignora. Astfel, încălcarea unei asemenea asigurări, întrucât aceasta este susceptibilă să fie obligatorie pentru autorul său, ar putea fi invocată împotriva acestuia din urmă în fața instanțelor din statul membru emitent [Hotărârea din 25 iulie 2018, Generalstaatsanwaltschaft (Condiții de detenție în Ungaria), C-220/18 PPU, EU:C:2018:589, punctul 111].
- 115 Curtea a statuat astfel că, atunci când această asigurare a fost dată sau cel puțin aprobată de autoritatea judiciară emitentă, la nevoie, după ce a solicitat asistența autorității centrale sau a uneia dintre autoritățile centrale ale statului membru emitent, autoritatea judiciară de executare, având în vedere încrederea reciprocă care trebuie să existe între autoritățile judiciare ale statelor membre și pe care se întemeiază sistemul mandatului european de arestare, trebuie să se bazeze pe aceasta, cel puțin în absența oricărui element precis care să permită să se considere că condițiile de detenție existente în cadrul unui centru de detenție determinat sunt contrare articolului 4 din cartă [Hotărârea din 25 iulie 2018, Generalstaatsanwaltschaft (Condiții de detenție în Ungaria), C-220/18 PPU, EU:C:2018:589, punctul 112, și Hotărârea din 15 octombrie 2019, Dorobanțu, C-128/18, EU:C:2019:857, punctul 68].
- 116 Or, din considerațiile care precedă rezultă că autoritatea judiciară de executare nu poate înlătura informațiile furnizate de autoritatea judiciară emitentă numai pe baza unor informații pe care cea dintâi le-ar fi obținut ea însăși din surse accesibile publicului, fără a solicita celei de a doua, în temeiul articolului 15 alineatul (2) din Decizia-cadru 2002/584, informații și explicații suplimentare.
- 117 În plus, din moment ce instanța de trimitere arată că autoritatea judiciară de executare malteză a luat în considerare pentru a refuza executarea mandatului european de arestare în discuție în litigiul principal faptul că aprobarea de către instanța de trimitere a unei asigurări precum cea avută în vedere la punctul 115 din

prezenta hotărâre era indicată printr-un termen diferit de cel utilizat în versiunea în limba engleză a jurisprudenței în materie, este necesar să se arate că o astfel de aprobare nu necesită utilizarea unui termen sau a unei formule determinate. Este suficient ca din comunicarea adresată de autoritatea judiciară emitentă autorității judiciare de executare să reiasă cu suficientă claritate că cea dintâi a aprobat această asigurare, oricare ar fi termenii concreți utilizați.

- 118 În sfârșit, este necesar să se sublinieze că simpla nestabilire a unui „plan exact de executare a pedepsei” sau a unor „criterii precise pentru stabilirea unui anumit regim de executare”, evocată de instanța de trimitere în cuprinsul celei de a șaptea întrebări, nu intră în sfera noțiunii de „tratament inuman sau degradant”, în sensul articolului 4 din cartă.
- 119 Presupunând că stabilirea unui astfel de plan sau a unor astfel de criterii ar fi impusă în statul membru de executare, trebuie amintit că, referindu-se la principiul încrederii reciproce, a cărui importanță fundamentală în dreptul Uniunii reiese din jurisprudența citată la punctul 36 din prezenta hotărâre, Curtea a statuat în repetate rânduri că statele membre pot fi ținute să prezume respectarea drepturilor fundamentale de către celelalte state membre, așa încât sunt lipsite de posibilitatea, printre altele, de a pretinde din partea unui alt stat membru un nivel național de protecție a drepturilor fundamentale mai ridicat decât cel asigurat de dreptul Uniunii (Hotărârea din 15 octombrie 2019, Dorobanțu, C-128/18, EU:C:2019:857, punctul 47 și jurisprudența citată).
- 120 Prin urmare, autoritatea judiciară de executare nu poate refuza predarea persoanei căutate pentru simplul motiv că autoritatea judiciară emitentă nu i-a comunicat un „plan exact de executare a pedepsei” sau „criterii precise pentru stabilirea unui anumit regim de executare”.
- 121 În ceea ce privește referirea instanței de trimitere la o „poziție deosebit de unică și delicată” a persoanei căutate, care ar impune „garanții împotriva discriminării”, este necesar să se arate că respectarea articolului 4 din cartă în cazul unei persoane care face obiectul unui mandat european de arestare impune, în conformitate cu jurisprudența citată la punctul 106 din prezenta hotărâre, o apreciere concretă și precisă a împrejurărilor speței.
- 122 În consecință, se impune ca la a șaptea întrebare să se răspundă că articolul 1 alineatul (3) și articolul 15 alineatele (2) și (3) din Decizia-cadru 2002/584 coroborate cu articolul 4 din cartă și cu principiul încrederii reciproce trebuie interpretate în sensul că, în cadrul examinării condițiilor de detenție din statul membru emitent, autoritatea judiciară de executare nu poate refuza executarea unui mandat european de arestare întemeindu-se pe elemente privind condițiile de detenție din penitenciarele din statul membru emitent pe care le-a obținut ea însăși și cu privire la care nu a solicitat informații suplimentare autorității judiciare emitente. Autoritatea judiciară de executare nu poate aplica un standard mai ridicat în materie de condiții de detenție decât cel garantat la acest articol 4.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 123 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a cincea) declară:

- 1) **Articolul 1 alineatul (3) și articolul 15 alineatul (1) din Decizia-cadru 2002/584/JAI a Consiliului din 13 iunie 2002 privind mandatul european de arestare și procedurile de predare între statele membre, astfel cum a fost modificată prin Decizia-cadru 2009/299/JAI a Consiliului din 26 februarie 2009,**

trebuie interpretate în sensul că

autoritatea de executare a unui stat membru nu este obligată să refuze executarea unui mandat european de arestare atunci când autoritatea de executare a unui alt stat membru a refuzat în

prealabil să execute acest mandat de arestare pentru motivul că predarea persoanei în cauză ar risca să aducă atingere dreptului fundamental la un proces echitabil consacrat la articolul 47 al doilea paragraf din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. Cu toate acestea, în cadrul propriei examinări a existenței unui motiv de neexecutare, această autoritate trebuie să țină seama de motivele care stau la baza deciziei de refuz adoptate de prima autoritate de executare. Aceste dispoziții nu se opun ca, în aceleași împrejurări, autoritatea judiciară emitentă să mențină mandatul european de arestare dacă, potrivit propriei sale aprecieri, executarea acestui mandat de arestare nu trebuie să fie refuzată din cauza unui risc de încălcare a dreptului fundamental la un proces echitabil consacrat la articolul 47 al doilea paragraf din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, iar menținerea mandatului de arestare menționat are un caracter proporțional.

- 2) Articolul 1 alineatul (3) din Decizia-cadru 2002/584, astfel cum a fost modificată prin Decizia-cadru 2009/299, coroborat cu articolul 47 al doilea paragraf din Carta drepturilor fundamentale

trebuie interpretat în sensul că,

într-o situație în care o persoană care face obiectul unui mandat european de arestare susține că predarea sa către statul membru emitent ar conduce la încălcarea dreptului său la un proces echitabil, existența unei decizii a Comisiei de control al fișierelor Interpol (CCF) referitoare la situația acestei persoane nu poate justifica în sine refuzul autorității judiciare de executare de a executa acest mandat de arestare. În schimb, o asemenea decizie poate să fie luată în considerare de această autoritate judiciară pentru a decide dacă trebuie să refuze executarea mandatului de arestare menționat.

- 3) Articolul 267 TFUE trebuie interpretat în sensul că

autoritatea judiciară emitentă a unui mandat european de arestare nu este obligată să sesizeze Curtea cu o cerere de decizie preliminară înainte de a decide, având în vedere motivele care au determinat autoritatea judiciară de executare a acestui mandat de arestare să refuze executarea acestuia, să retragă mandatul de arestare menționat sau să îl mențină, cu excepția cazului în care decizia pe care va trebui să o adopte nu este supusă niciunei căi de atac în dreptul intern, caz în care este în principiu obligată să sesizeze Curtea.

- 4) Articolul 1 alineatul (3) din Decizia-cadru 2002/584, astfel cum a fost modificată prin Decizia-cadru 2009/299,

trebuie interpretat în sensul că

autoritatea judiciară de executare a unui mandat european de arestare emis în vederea executării unei pedepse nu poate refuza executarea acestui mandat de arestare întemeindu-se pe motivul că procesul-verbal de depunere a jurământului unui judecător care a aplicat această pedeapsă nu poate fi găsit sau pe împrejurarea că un alt judecător din cadrul aceluiași complet ar fi depus jurământul numai la numirea sa în calitate de procuror.

- 5) Decizia-cadru 2002/584, astfel cum a fost modificată prin Decizia-cadru 2009/299,

trebuie interpretată în sensul că

autoritatea judiciară emitentă a unui mandat european de arestare nu dispune de dreptul de a participa, în calitate de parte, la procedura privind executarea acestui mandat de arestare în fața autorității judiciare de executare.

- 6) Articolul 1 alineatul (3) și articolul 15 alineatele (2) și (3) din Decizia-cadru 2002/584, astfel cum a fost modificată prin Decizia-cadru 2009/299, citite în lumina articolului 4 din Carta drepturilor fundamentale și a principiului încrederii reciproce,

trebuie interpretate în sensul că,

În cadrul examinării condițiilor de detenție din statul membru emitent, autoritatea judiciară de executare nu poate refuza executarea unui mandat european de arestare întemeindu-se pe elemente privind condițiile de detenție din penitenciarele din statul membru emitent pe care le-a obținut ea însăși și cu privire la care nu a solicitat informații suplimentare autorității judiciare emitente. Autoritatea judiciară de executare nu poate aplica un standard mai ridicat în materie de condiții de detenție decât cel garantat la acest articol 4.

Regan
Jarukaitis

Lenaerts

Csehi
Gratsias

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 29 iulie 2024.

Grefier

Președinte de cameră

A. Calot Escobar

E. Regan

* Limba de procedură: româna.

i Numele prezentei cauze este un nume fictiv. El nu corespunde numelui real al niciuneia dintre părțile la procedură.